

ШИНЖЛЭХ УХААН ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль

БИЕ ДААЛТЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Хичээл : Өгөгдлийн бүтэц ба алгоритм (F.CSM203)

Бие даалтын нэр: “Графын сонгодог алгоритмууд”

Багш: Д. Батмөнх

Гүйцэтгэсэн оюутан 1 : Н.Мөнхбаяр

Гүйцэтгэсэн оюутан 2 : О.Хүслэн

Оюутны код 1: B242270058

Оюутны код 2: B242270073

Агуулга

1 Оршил.....	3
2 Системийн бүтэц.....	3
2.1 Kruskal алгоритмын алхмууд.....	3
Графын бүх ирмэгийг жингийн дагуу эрэмбэлнэ.	3
2.2 Ашигласан өгөгдлийн бүтэц	3
3 Архитектур болон дизайн.....	4
3.1 UML диаграмм.....	4
3.2 Классуудын бүтэц	4
3.2 ASCII график дүрслэл	5
4. Туршилт ба гаралт	5
4.1 ASCII График (Анхны граф).....	5
4.2 Kruskal алгоритмын үр дүн	5
4.3 ASCII MST (Сонгогдсон ирмэгүүд)	6
5 Хэрэглэх заавар	6
5.1 Системийн шаардлага.....	6
5.2 Суулгах заавар.....	6
6 Unit Test.....	6
6.1 Unit Test код.....	6
6.2 Туршилтын үр дүн	7
7 Дүгнэлт.....	7
7.1 Хүрсэн үр дүн.....	7
7.2 Алгоритмын давуу тал.....	8
7.3 Ирээдүйн хөгжүүлэлт	8

1 Оршил

Энэхүү бие даалтын ажлын хүрээнд графын сонгодог алгоритмуудаас **минимум бүрхэгч мод (Minimum Spanning Tree – MST)** олох **Kruskal алгоритмыг** сонгон судалж, Java хэл дээр хэрэгжүүлэн программ боловсрууллаа.

Kruskal алгоритм нь графын бүх ирмэгүүдийг жингийн дагуу эрэмбэлж, цикл үүсгэхгүй нөхцөлд хамгийн бага жинтэй ирмэгийг сонгож MST үүсгэдэг. Мөн Union-Find буюу Disjoint Set Structure ашигласнаар өндөр үр ашигтайгаар зангилаануудын холбоог шалгадаг.

Даалгаврын шаардлагын дагуу алгоритмын үр дүнг илүү ойлгомжтой байдлаар харагдуулах зорилгоор ASCII график дүрслэл нэмж боловсруулсан.

2 Системийн бүтэц

2.1 Kruskal алгоритмын алхмууд

Графын бүх ирмэгийг жингийн дагуу эрэмбэлнэ.

Union-Find ашиглан хоёр зангилаа нэг модонд багтаж байгаа эсэхийг шалгана.

Хэрвээ цикл үүсгэхгүй бол тухайн ирмэгийг MST-д нэмнэ.

MST-д **V–1** ирмэг ормогц зогсоно.

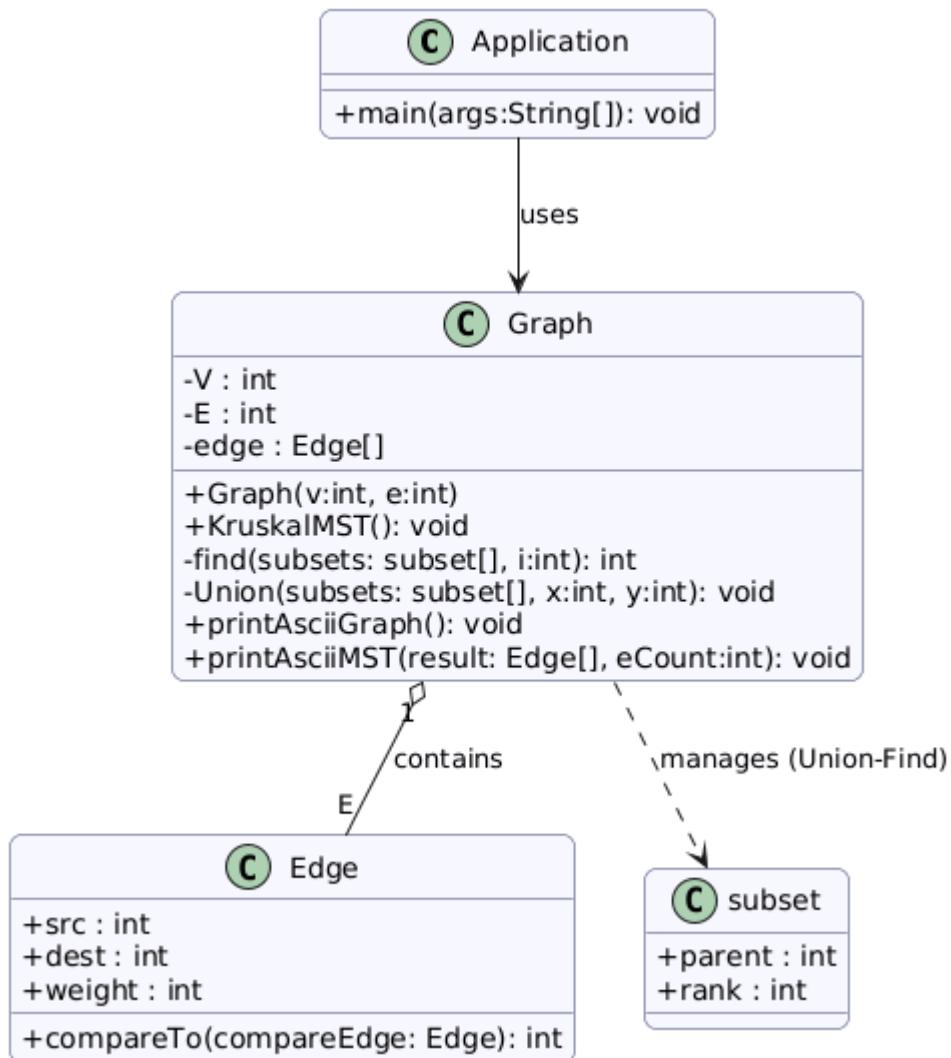
2.2 Ашигласан өгөгдлийн бүтэц

Бүтэц	Ашигласан зорилго
Edge класс	Ирмэг хадгалах
subset (Union-Find)	Хоёр орой холбогдсон эсэхийг шалгах
Edge[] массив	Ирмэгүүдийг цуглуулах
Arrays.sort()	Ирмэгүүдийг эрэмбэлэх

Union-Find нь алгоритмын гүйцэтгэлийг **O(E log E)** болгон оновчтой болгодог.

3 Архитектур болон дизайн

3.1 UML диаграмм

3.2 Классуудын бүтэц

- **Graph** класс

- Ирмэгүүдийг хадгална

- Union-Find хэрэгжүүлнэ
- KruskalMST() функцтэй
- **Edge класс**
 - src, dest, weight гэх гурван талбар
 - Comparable интерфейс ашиглан жингээр эрэмбэлэгдэнэ

subset класс

- parent, rank талбараудтай
- Union by Rank + Path Compression хэрэгжүүлдэг

3.2 ASCII график дүрслэл

Даалгаврын “гаалт ойлгомжтой байх” нөхцөлийг хангах үүднээс дараах хоёр нэмэлт модуль боловсруулав:

- **printAsciiGraph()** — бүх ирмэгийг график хэлбэрээр харуулна
- **printAsciiMST()** — зөвхөн MST-д сонгогдсон ирмэгүүдийг "[SELECTED]" тэмдэглэгээтэй харуулна

4. Туршилт ба гаралт

4.1 ASCII График (Анхны граф)

(0) ----10---- (1)

(0) ----6----- (2)

(0) ----5----- (3)

(1) ----15---- (3)

(2) ----4----- (3)

4.2 Kruskal алгоритмын үр дүн

MST Edges:

2 -- 3 == 4

0 -- 3 == 5

0 -- 1 == 10

Minimum Cost Spanning Tree = 19

4.3 ASCII MST (Сонгогдсон ирмэгүүд)

(2) ----4---- (3) [SELECTED]

(0) ----5---- (3) [SELECTED]

(0) ----10--- (1) [SELECTED]

5 Хэрэглэх заавар

5.1 Системийн шаардлага

Java JDK 8 эсвэл хожим

- 1GB RAM ба түүнээс дээш
- 100MB чөлөөт дискний зайд

5.2 Суулгах заавар

1. Кодыг компайл хийх

2. Программ ажиллуулах

6 Unit Test

6.1 Unit Test код

```
import org.junit.Test;  
  
import static org.junit.Assert.*;  
  
public class GraphTest {  
  
    @Test  
  
    public void testKruskalMST() {  
  
        Graph graph = new Graph(4, 5);  
  
        graph.edge[0].src = 0;  
  
        graph.edge[0].dest = 1;  
  
        graph.edge[0].weight = 10;  
  
        graph.edge[1].src = 0;  
  
        graph.edge[1].dest = 2;  
  
        graph.edge[1].weight = 6;
```

```
graph.edge[2].src = 0;  
graph.edge[2].dest = 3;  
graph.edge[2].weight = 5;  
graph.edge[3].src = 1;  
graph.edge[3].dest = 3;  
graph.edge[3].weight = 15;  
graph.edge[4].src = 2;  
graph.edge[4].dest = 3;  
graph.edge[4].weight = 4;  
Edge[] result = graph.runKruskalForTest();  
assertEquals(3, result.length);  
int total = result[0].weight + result[1].weight + result[2].weight;  
assertEquals(19, total);  
}  
}
```

6.2 Туршилтын үр дүн
MST зөв тооцогдсон
Цикл үүсээгүй
Ирмэгүүд жингийн дагуу зөв сонгогдсон
Систем алдаагүй ажилласан

7 ДҮГНЭЛТ

7.1 Хүрсэн үр дүн

Kruskal алгоритмыг бүрэн хэрэгжүүлсэн

Union-Find өгөгдлийн бүтцийг ашиглан гүйцэтгэлийг сайжруулсан

ASCII график дүрслэл нэмж, гаралтыг ойлгомжтой болгосон

Unit Test ашиглан зөв ажиллаж буйг нотолсон

7.2 Алгоритмын давуу тал

Үйлдэл	Ажиллах хугацаа	Тайлбар
Ирмэг эрэмбэлэх	$O(E \log E)$	Kruskal-ийн гол зардал
Union-Find	$O(\alpha(n)) \sim O(1)$	Маш өндөр үр ашигтай
Нийт ажиллагаа	$O(E \log E)$	Онолын хувьд оптимал

7.3 Ирээдүйн хөгжүүлэлт

Java Swing ашиглан график UI нэмэх

Хэрэглэгч өөрийн граф оруулдаг хувилбар болгох

Prim алгоритмтай харьцуулсан туршилт хийх

MST-г зураг болгон export хийх